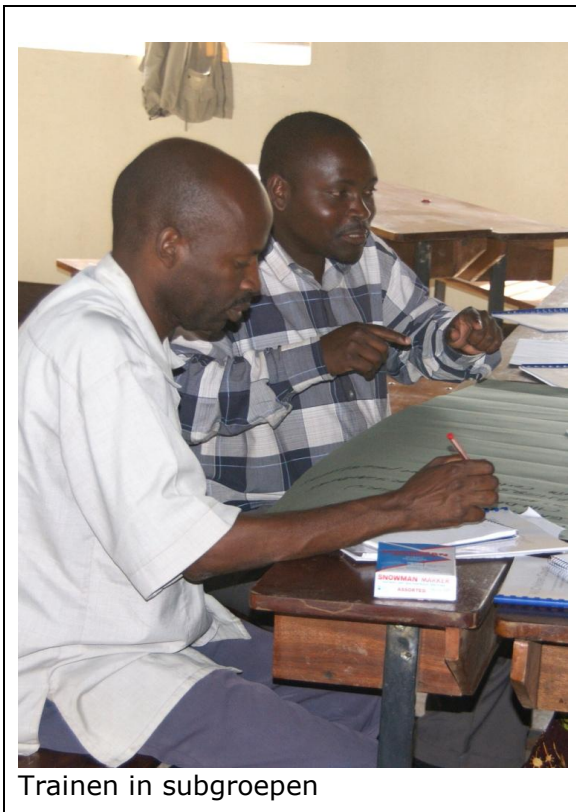

All children count, ook op HOY 's College!

Training en supervisie van de nieuwe docenten Voortgezet Onderwijs.

Jaren geleden is op Kids Gear begonnen met een belangrijk onderwijskundig project. Alle leraren werden ondersteund in de ontwikkeling van *Teacher Centred* naar *Child Centred Education*. Dat zijn termen die gebruikt worden in het beleid van het Ministerie van Onderwijs in Oeganda. Die ontwikkeling gaat echter niet vanzelf. Van de leraren vraagt het een omslag in hun stijl van lesgeven en voor het schoolbestuur betekent het:

- zorgen voor middelen waarmee die ontwikkeling mogelijk wordt en
- organiseren van nascholing en training van *alle* leraren, zodat het ook gebeurt.

Trainen in subgroepen

In Oeganda is het nog zeer gebruikelijk dat de leraar voor de klas staat en op een klassikale manier les geeft. Dat betekent dan meestal een uitgebreid verhaal over het onderwerp van deze les met veel notities op het bord, die de leerlingen allemaal opschrijven. Leerlingen krijgen vervolgens een opdracht of een taak die ze uitvoeren en dan is de les voorbij. Dan komt er een nieuwe les in een ander vak die ook op deze wijze verloopt.

De leraar en de leerstof staan centraal, vandaar de naam *teacher centred education*. In deze vorm van onderwijs is weinig gelegenheid leerlingen te helpen die de stof niet aankunnen.

Van leraren op Kids Gear wordt verwacht dat zij *child centred* onderwijs geven. Dat betekent dat de leerlingen actief zijn, dat de leraar een korte instructie geeft, waarna leerlingen in groepjes een opdracht uitvoeren, zij zelf iets moeten onderzoeken, of er met elkaar over discussiëren en elkaar helpen, als dat nodig is.

Ze werken alleen of samen, ze overleggen en maken plannen of voeren die uit het hele leerproces is veel afwisselender dan alleen luisteren en noteren.

Deze onderwijsstijl wordt *coöperatief leren* genoemd en uit veel onderzoek blijkt dat het veel effectiever is dan de klassikale, uniforme manier die in Oeganda nog veel voorkomt en in Nederland ook lang heel gebruikelijk was. Bovendien geeft coöperatief leren veel meer mogelijkheden aandacht te besteden aan leerlingen die anders uit de boot dreigen te vallen (All children count!).

De meeste Oegandese leraren zijn hiervoor (nog) niet opgeleid en deze aanpak is bovendien lang niet vanzelfsprekend omdat klassen van 100 leerlingen heel normaal zijn en leerlingen vaak niet eens over leerboeken beschikken, omdat die te kostbaar zijn. Dat betekent dat, nu UP4S als bestuur deze onderwijsstijl wenst, het kiest voor klassen van maximaal 35 leerlingen en ervoor zorgt dat er financiële middelen zijn voor schoolboeken en leermiddelen. Dat is echter nog niet voldoende. Leraren zullen op dit punt geschoold moeten worden en daarna tijdens hun lessen feedback moeten krijgen.

In 2007 en 2008 zijn de leraren op Kids Gear al intensief door Paul Putto getraind in coöperatieve vormen van lesgeven. Die training is zeer effectief gebleken: leraren die dat hebben meegemaakt geven nu op deze manier les en de leerlingen op Kids Gear zijn dat inmiddels gewend.

Er is geen weg terug, zij het dat deze benadering nu en dan onderhoud vraagt, zeker als er nieuwe collega's bijkomen.

Docenten trainen zich coöperatief

Op HOY's College, de middelbare school, is een *headmaster* benoemd en zijn docenten aangesteld die per 1 februari met hun lessen zijn begonnen. De kans dat die lessen echter *teacher centred* zouden verlopen lag voor de hand. Die onderwijsstijl is immers in Oeganda gebruikelijk! Om die reden heeft het bestuur in overleg met Jan Rensink (o.a. van de schoolborden en computers op HOY's College) besloten de docenten een training aan te bieden vóór hun lessen zouden beginnen. Er moet continuïteit zijn in onderwijsstijl van Kids Gear naar HOY's College.

Plan opstellen in subgroep

We bring into practice that we know that students learn

10%	of what they read,	
20%	" " " hear,	
30%	" " " see,	
50%	" " " see and hear,	
70%	" " " discuss,	
80%	" " " experience,	
95%	" " " explain to others	

Uit de training van docenten HOY's College
jan./feb. 2011

Deze training heeft inmiddels plaatsgevonden. In de laatste week van hun grote vakantie (!) hebben de docenten zich onder leiding van Ton van Kooten bezonnen op de betekenis van *All children count* als uitgangspunt voor hun lessen. Verder hebben zij zich de beginselen van coöperatief onderwijs eigen gemaakt. Op 1 februari begonnen hun lessen en kregen zij feedback op de manier waarop zij les gaven, de kwaliteit van de activiteiten van hun leerlingen en de manier waarop zij ervoor zorgden dat *alle* leerlingen bij de les betrokken waren.

Alle leraren hebben op die manier supervisiemomenten meegemaakt met schriftelijke aandachtspunten in de vorm van *tips* en *tops*.

Discussie in subgroep

Opdracht buiten voor onderzoek in groep

De docenten bleken zelf snelle leerlingen te zijn. Het was indrukwekkend te zien hoe zij zich vaardigheden in coöperatief onderwijzen eigen maakten en hoe zeer zij zich konden vinden in *All children count*, ook in hun lessen. Niet alle docenten bleken in staat het hele trainingsprogramma te volgen, maar wie dat wel kon is nu een aanstekelijke voorstander van de nieuwe benadering. Zeker omdat het bestuur van UP4S ook voor de condities zorgt waardoor dit mogelijk is.

Achter v.l.n.r.: Elias (fysica), Grace (aardrijkskunde), Gonzaga (handel)
Voor: Henock (wiskunde), Ton (trainer), Bright (headmaster).
Verhinderd: Gloria (computerkunde), Martin (scheikunde) en Wilbur (geschiedenis)